

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetéseket Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor és Dezső Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Csináljuk a főutat!

Két éve lesz már, hogy a vasutat a forgalomnak átadtuk. A szentesi főutnak kikövezése már a vasutépítés előtt egyik nagyobb civilisationális törekvése volt e városnak, a vasut kiépítése óta pedig egy oly égető közlekedési érdeke, melyet tovább-tovább halasztgatni már csak a vasut forgalmának megrövidítésével lehetett.

Azért ennek az utnak a kikövezése mind- eddig maradt; mert a város az utóbbi nagyobb építkezések folytán éppen nem rendelkezett — ha csak kölcsönül nem veszi fel — ezen ut építésére szükséges összeggel.

Az ut kiépítésének financiai kérdés azonban a vármegyének azon határozata folytán, mely szerint ez hajlandó ehez az uthoz 30,000 frttal hozzájárulni: meg van oldva; mert az építési tőkéhez a megajánlott 30,000 frton fölül szükséges költséget, a vasutépítésnél megtakarított összegből, most már bizton fedezni képes a város, s így ezen ut kiépítését minden külön megterhelhetés nélkül eszközölheti.

A vármegye azonban föltételhez kötötte az általa megszavazott 30,000 frt megadását. Ez a feltétel — szeliden mondva — az, hogy a kérdéses ut a forgalomnak még ez évben átadassék.

Ha ez nem volna is feltétlenül kikötve, még akkor is kötelessége volna a városnak oda hatni, hogy az ut az őszre kiépüljön; mert hiszen láttuk, hogy az őszi és téli esős idők beállta után a vasuthoz való közlekedés szinte képtelenség, a megye határozata folytán azonban elutasíthatlan az ut kikövezése.

S ez nem is lehetetlen, bár az idő már egy kissé előhaladt, csak a munka végrehajtásánál kell a városnak tervszerűen és előrelátással eljárni, s a vállalat keretéből kivonni a munka azon részét, melyet házilag nagyobb takarékossgal, s az utépítésnek határozott előnyére már most végre lehet hajtani.

Ezen ut kikövezésénél ugyanis a legtöbb időt az ut alapozása veszi igénybe, s ha ez kész van, akkor a kövezés egy hónap alatt végrehajtható; míg az alapozással együtt 2¹/₂ hónapot bátran igénybe vesz.

Már most, ha vesszük, hogy — ha azonnal pályázatot nyit is e munkára a város és nyisson is — abba, míg a vállalatra a szerződés megkötöttetik, legalább is egy hónap belekerül. — Tehát a vállalkozó csak szeptember felé foghatna a munkához, s ha esetleg esős szeptember van, amint lehet, akkor az alapozásra a legrosszabb, a munka befejezését hátráltató, és talán ez évben lehetetlenné is tevő állapot következhetik be; pedig, hogy jó utunk

legyen, mindenképpen felett fő, hogy az ut alapja jó időben kifogástalan munkával végeztessék.

Miért is tegye a város azt, hogy az alapozást hajtsa saját rezsijében keresztül s vállalkozónak csak a kövezést adja át.

Ez által eléri azt, hogy mikorra a vállalkozóval — a rendes hivatalos formák megtartása mellett — szerződést köthet, akkorra az alapozás jó részben meg lesz s így semmi sem gátolja, hogy a vállalkozó a burkolást azonnal meg ne kezdhesse.

Ez által elérjük azt, hogy az alap-munkát augusztus végére már be lehet fejezni, s az oly helyeken, mint a kisvölgy, a hajlásba felhordott föld a járatás által az ut jóságához kellőleg meg is ülepedhetik; tehát biztos, jó alapunk lesz, mi házilag hajtattván végre, kevesebbe is kerül a városnak, mint ha ezt is vállalatba adja. Tehát három cél lesz elérve: kellő időben meg lesz az ut-alap, jobb lesz és kevesebbe kerül s végre ezzel biztosítjuk, hogy az ut még okt. közepére átadható legyen a forgalomnak.

Válassza tehát a város a munkát ketté: az alapozást csináltassa házilag, s csak a burkolást adja vállalatba, s míg az egyikre pályázatot nyit s e felett tárgyal és szerződést köt, addig a másikat hajtassa végre.

Igy lesz kőutunk a vasuthoz az őszre!

Aratás és gabonaárak.

Az ország nagy részében és különösen azon vidékeken, a melyeket a termés megitélésénél mérvadóknak szoktak tekinteni, az aratás folyamatban van. Sok helyütt póbacsepléseket is eszközöltek már és a mennyiben e próbákból következtetést lehet vonni, bizvást állíthatni, hogy idej termésünk sem mennyiségre, sem minőségre nem lesz kielégítő. Gyenge középtermés az, a mire Magyarország ez idén számíthat. És a mi ennek értékét még csökkenteni alkalmas, ez az, hogy a minőségben is hiba esett. Nagy átlagban az idej buza közepes minőségű is alig lesz, azok a nehéz fajta acélos buzák, a melyeket a külföld minden vámsorompók dacára mindig szívesen vásárol, ezidén csak igen kis mennyiségben fognak rendelkezésre állani. Ezek az impressziók nyerhetők azokból az adatokból, a melyeket az aratás eddig szolgáltatott és nem valószínű, hogy az aratás befejeztéig e részében módosulás álljon be.

Az árak alakulása az utóbbi hetekben arra vall, hogy a kereskedelem sem ringatja magát optimistikus várakozásokban. E hó folyamán a buzaárak a budapesti piacon 6.90 — 7.10 frtról 8.10 — 8.30 frtig emelkedtek és az időközben bekövetkezett visszahatás dacára, ma még magasabban állanak, mint tavaly bármikor. A rendkívüli áremelkedés jelentősége főleg akkor lép előtérbe, ha össze hasonlítjuk a jelenlegi árakat a tavalyiakkal.

Az aratás első napjaiban jegyeztetett Budapesten:

	1888.	1889.
	frt	frt
Buza: (tiszav.)	6.80—7.15	8.10—8.30
Rozs:	5.25—5.35	6.25—6.45
Zab:	5.05—5.40	5.85—6.25
Tengeri:	6.20—6.25	4.80—4.35

Az árak ezen egybeállítására visszatükrözi egyzersmind a gabonapiac helyzetét. Tavaly egy, mennyiségre és minőségre egyaránt kedvező termés a legutóbbi 25 esztendőnek csaknem minimumára szorította le a gabonaárakat ez idén pedig az a tudat, hogy az aratás eredménye messze mögötte marad a közvetlenül megelőzőtt évek átlagánál, hirtelen felszöktette az árakat oda, a hol mástól óta nem állottak.

Tavalyi jó termésünkkel a külföld részéről élénk kereslet állott szemben, mert a nyugoti államok tudvalevőleg jelentékeny buzaimportra szorultak; ez idén kevés és rosszabb minőségű buzát adhatunk el a külföldnek, egyuttal pedig Franciaországban és Angliában kedvezők a termési kilátások.

S ily viszonyok között mit látunk? Azt, hogy míg tavaly aratáskor az árak alig emelkedtek, addig ez idén rohamos áremelkedés következett be. Nincs-e ebben ellentmondás? — kérdehetné valaki, és nem tisztán a spekuláció műve-e a jelenlegi áremelkedés?

Nem mernék e kérdésre határozott igennel felelni. A spekulációnak nagy része van ugyan a mostani ármozgalomban, de a ki figyelemmel kíséri a fejleményeket, el fogja ismerni, hogy az áremelkedésnek belső és — tegyük hozzá — jogosult indoka is van.

Magyarország kifejtett és világra szóló malomipara miatt maga is nagy mennyiségű finom minőségű buzát fogyaszt és ez okból a hazai malomipar ezen szükséglete a belföldi gabonapiac az áralakulás egyik igen nyomós tényezője szokott lenni. Ezidén a finomabb fajtájú buzából kevesebb termett, de a külföld kereslete is csekélyebb lesz. Mindazonáltal a hazai malmok biztos vásárlói lesznek a finom buzának és tényleg a legutóbbi napokban félreismerhetlen volt a nagy malomtelepek azon törekvése, hogy jelentékeny vásárlásokat eszközöljenek ó-buzában, pedig mondják, hogy a malmok még bőséges készletekkel rendelkeznek. A jobb minőségű buzának magasabb ára tehát a hazai szükségletben is egyik támaszát találja és ez a körülmény később, ha csakugyan ki fog tűnni a termés fogyatékosvolta, általában emelni fogja a buzaárakat.

Ez idén inkább, mint valaha, függetlenül alakulhat a magyar gabona ármozgalma a külföldről és még ha exportra igen kis mértékben lesz is kilátásunk, nem lehetetlen, sőt mondhatni valószínű, hogy a mostani magasabb buzaárak az aratás után is érvényben fognak maradni.

A gazdaközönség fájlalni fogja ugyan, hogy isten áldásából ezuttal nem jutott oly bőven, mint tavaly és két év előtt, de azt hisszük, vigaszt és némi kárpótlást fog találni a remélhetőleg jobb árakban. P. U.

Kossuth az állami közigazgatásról.

A megyei közigazgatás mai rendszerének kérdéséről, az állami közigazgatás eszméjéről is érinté Kossuth, midőn a magyarok előtt Turinban rendkívüli hatású beszédét tartá. Megyénk legközelebbi közgyűlésén is felmerült az állami közigazgatás kérdése, érdekes lesz tehát hallani, hogy mi a véleménye e nagy fontosságú kérdésben a legnagyobb magyar hazafinak, ki ezeket mondá:

„Helfi barátom még azzal is akart vigasztalni, hogy hivatkozott az erkölcsi hatásra, melyet még a megdöntött alkotások is gyakorolnak a közszellemre.

Erkölcsi hatás! Lehet, a távolság miatt nem látom, de nem látom, hanem a távolság dacára is látok helyette korrupciót és még látok más dolgot is, a mely azoknak az alkotásoknak szellemével homlokegyenest ellenkezik.

Említettem, hogy a kor szellemének irányában változás jött közbe, és pedig olyan, a mely az eszménység kultuszának nem kedvez és említettem e változásnak legdurvább, de mert a gyomornak szól, legnathalmasabb vonását, azt a bizonyos fazekat. Hanem van egy más vonása is, a mely nemesebb érzelmekkel, az önértéssel, a szabadság érzetével jó összekocsnásba és ez annak, a mit államnak neveznek, omnipotenciára való törekvése.

A múlt században az a fogalom uralkodott az állami bölcsészetben, hogy az államok egyedüli hivatása a társadalmi rend biztosítása, a többi hagyni kell menni, a mint tud. De a társadalmi viszonyok annyira bonyolodottakká lettek, a mechanikai és a természettudományok oly új meg új tényezőket vittek be az életbe, melyeknek igényei az egyéni tevékenység által ki nem elégíthetők, hogy a múlt század elve a mai viszonyoknak már nem felel meg, tehát előkerült annak érzete, hogy az államnak nem csak a rend őrének, hanem a haladás emeltyűjének is kell lennie.

És ez igaz, hanem a baj az, hogy ez állam-eszme álarcul használtatik, mely mögöl az ambíció és a hatalmi terjeszkedés vágya ólálkodik és ezt az állameszmét a semmit nem tevés nyugágyárul a mindenbe avatkozás, a mindent markába kerítés taposó malmába lökte és az állami attribúciók oly mértéktelen kiterjesztésére, az állameszme oly mindenhatóságra törekvésévé fajult, hogy ha ennek az iránynak az emberi önérték még idején utját nem állja, végeredményében okvetlenül a szabadságérzet

paralízisába s a népek politikai kiskorúságába fog kilyukadni.

Furcsa frázisok vannak a történelemben. Khina ezredévekkel előzte meg az európai civilizációt s utána megkövesedett s népe kiskorú gyermekeké lett. Mi ennek az oka? Az, hogy társadalmi intézményeit az állameszmének, az államfőben s annak organumaiban összpontosított mindenhatóságára alapította. Most a szabadság eszméjéből kifejlett európai civilizáció kezd visszahatni Khinára, ellenben Khina a maga állammindenhatóságával vissza kezd hatni Európára. Hasonló ok, hasonló okozat, ez a természeti törvénye. Még meg fogják önök érni, hogy gyermekeik, vagy unokáik lesznek valódi khinézerek.

Ennek a törekvésnek monsum szele sehosem kavarog ármányosabban, mint épen Magyarországon, a hol — valljuk meg az igazat — az állam-eszmének megerősödésével való kérdés átkozottan hasonlít ahoz, a mit az egykori magyar emigráns mondott pajtásának: Tudod mit? Csináljunk magunknak egy jó napot; nagyságoljuk egymást! Abban a Magyarországon az állami eszme, a mi ott nem egyéb, mint a kormányhatalom omnipotentiaja, törekvésének eszméje, a maga mindenbe avatkozásával, mindent a maga markába kerítésével már valószínű Figaróvá lett; Figaró itt, Figaró ott, Figaró fent, Figaró lent, Figaró mindenütt, s ennek mindenüvé betolakodása már oly kábulatba ejtette a közérzületet, hogy uton-utófélen hangzik a kiabálás: Figaró jer ide, Figaró menj amoda, itt van még az önkormányzatnak egy kis serteszakála, borotválód le. És ugyancsak rajta van, hogy leborotválja. Aggasztó változás ez a közérzületben, nagyon aggasztó: mert arra mutat, hogy megfogytakozott nemzetünkben az önkormányzati intézmények becsének érzete, pedig azok nélkül a szabadság csak üres szóvá válik. A mely nemzet beéri azzal, hogy öt évben egyszer egy szavazatjegyet vet a választási urnákba, s nem vágyik arra, hogy a szabadságot fokozatosan egymás fölébe helyezett önkormányzati intézmények pezsgő életében megtestesítse, az maga szolgálat ki szegénységi bizonyítványt vagy érettsége, vagy erkölcsi felől. Félek, hogy Magyarországon ez utóbbi szó a találó szó. S ez engem annál inkább aggaszt, mert másutt az a Figaró legalább öncél, a mai Magyarországon ellenben oly érdekeknek szolgálja, melyek nem a nemzet érdekei.

Az önkormányzati elv elpusztítására intézett törekvésnek most az ugynevezett állami adminisztráció a jelszava. Nem ereszkedhetem e kérdés tüzetes vitatásába, csak arra kívánok figyelmeztetni, hogy

szükség van ugyan a közigazgatásban reformokra, hogyne volna! de a reformokat hazai talajon kell természeteni, történelmi alappól kell kiindulni, fejleszteni kell az elvet, melyen a nemzet ezer éves élete nyugoszik, nem megtagadni, — berendezni kell az ősi házat, hogy a haladott kor szükségéinek megfelelőhessen, nem lerontani.

A magyar nemzet ezer éves életének fundamentumát az képezi, hogy adott hatalmat, hatóságot királynak, kormánynak — *ő adott*, mert *Magyarországon a nemzet a hatalom kufjeje*; de az állami attribúciók minden ágában, nemcsak a törvényhozában, hanem mindenben a magyar nemzet — épp úgy, mint az angol — *részt tartott fen magának* s azt saját maga által *választott közegek által kezelte*. Ez a magyar alkotmányosság lényege. Sok csorba ütött már ez alapelve: ne adja Isten, hogy végkép elpusztítottassék, mert a magyar szabadság palládiuma lenne vele elpusztítva. Nem a kinevezés, vagy választás határoz a közigazgatás jóságát felett; választással is lehet jó közigazgatás, kinevezéssel is lehet rossz, hanem határoz a közszellem s a nemzet erkölcsi érzete; ha ez korrumpált, kinevezéssel is rossz lesz.

Vigyázzon a nemzet, hogy mit cselekszik. Ne izolálja a közigazgatás kérdését a még ennél is magasabban álló politikai tekinteteknek számba vételétől. Ne terjeszgesse a kormány-hatalmat mértéktelenül. Ne felejtse, hogy oly kormánynyal van dolga, melynek a függetlenség még címéből is kitörültezt, s melynek eljárására, bizonyos sem nem magyar, sem nem alkotmányos katonai körök még oly dolgokban is befolyást gyakorolnak, melyek a magyar nemzet legszentebb érdekeibe, nemzetiségébe s alkotmányosságának biztosítékába bele vágnak. Jó lesz erről meg nem feledkezni.“

Levelezés.

Csongrád, 1889. július 13.

Megyénk új főispánja, országgyűlési képviselőnk kíséretében f. hó 1-én városunkban tett látogatása alkalmából iskoláinkat is meglátogatta, hol az iskola-szék elnöke, Réti Ferenc vezetése mellett, a tanítói karok üdvözlete után megnézte tantermeinket, múzeumunkat, mely bármely nagyobb iskolának is díszére válnék.

Altalában dicsérettel és elismeréssel szólott tanügyi állapotunkról.

És méltán, mert városunknak a tanügy mostoha gyermeke soha nem volt; mai iskolaszéke pe-

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

Visszhang a multból.

*Szeretlek én, szeretlek tégedet,
Miként szeretni embernek lehet;
Bár eltasztád is nyújtott kezem:
A míg e szív ver, rád emlékezem.*

*Az én szerelmem nem tűnő ábránd,
Vérfelhevülés: szalmatüzi láng;
De Vesztá-tűz: ég olthatatlanul,
Szívem rólad lemoná'ni nem tanul.*

*Az én szerelmem zajgó Oceán;
Ringó kis sajka arcod rajta, lány!
Mint drága terhet jól megóvóm én:
Mig vész s vihar tombol felületén.*

*Tudom, hiába: bánat, könny, panasz,
Te meg nem érted, mert nem érzed azt;
A boldogságot fényben keresed:
„Ott nő, csak ott virít a szeretet!“*

*Ne hidd, ne mondd! A boldogságot
Nem a rang, mód és fényben találod:
A szív és érzelme gazdagsága
Volt mindig a boldogság tárháza!*

*Szeretlek, óh! szeretlek tégedet,
Bár gunyol ajkad s érte kinevet...
Én két kezem imára kulcsolom:
Légy boldog, boldog! kinszó anygalom!*

Kossuth a nőkről.

A nagy hazafi, midőn a párisi világkiállítás megtekintésére menő 850 magyar Turinban nála megjelent, hogy a magyar nemzet szeretetét, háláját, örök ragaszkodását tolmácsolja Magyarország volt kormányzója előtt, egy, csak Kossuthtól hallható remek beszéddel üdvözölte a magyarokat, s a többek között a társaságban levő magyar nőkhöz szólva, a következőket mondá:

„... És most, engedjék meg, hogy a szív minden melegével, a melyet embernek érezni engedtetett, szívem hő háláérzetével mondjak önöknek köszönetet ezért a rendkívüli, ezért a példátlan megtiszteltetésért, a melylyel hontalan ősz fejemet viszontagságos életem örömtelen végalkonyán megörvendeztetni méltóztattak. Példátlant mondtam azért, mert tekintve azt, hogy ez az ősz fej, melyet önök előtt tisztelettel és hálával hajtok meg, — nincs körítve a siker nimbuszának fénye által, hanem csak a becsület igyekezet halvány csillama rezeg felé, és tekintve azt, hogy ez az ősz fej, — melynek jelene nem számít, jövője pedig más nincs, mint a közel sir: 40 év óta távol szeretett hazájától, hontalanságban viseli az élet terhét, — én nem tudok példát a történelemben, hogy ilyen ember, ily körülmények közt, honfiktársai részéről ily megtiszteltetésben részesült volna valaha, mint a minőre önöknek gyarlóságaimat elnéző kegyessége engem méltatott. Kimagasló helye lesz ennek, a míg csak élek, legbecsesebb emlékemben. Valóságos erkölcsi jótétemény gyanánt hat az reám,

melynek derűje be fog világítani hátralevő napjaim borujába.

A szeretet Istene halmozza el önöket összesen és egyenkint e jótéteményért, atyai kegyelmének legjobb áldásaival. Fogadják érte szívem mélyéből fakadó köszönetemet. Ezen áldással és köszönettel hajtok fejet, különösen a hölgyek előtt, a kik ily számos megjelenésükkel felmagasztosították ez alkalomnak megbecsülhetetlen díszét és becsét. Azt mondtam: felmagasztosították, mert az önök nemének, hölgyeim, magasztos hivatása van az életben. A szeretet Istene önöket rendelte alkotóivá és védangyalává a családi életnek, mely az emberiség erkölcsi-ségének bölcsője és palládiuma. Önök képezik ki az ifju nemzedék szívét, jellemét. Azon nyom, melyet az anyai kéz a gyermek szívére és jellemére hagy, kitörölhetetlenül ott marad az egész életen át. Önök a haza oltárának papnői, kiknek hivatásuk éleszteni és fentartani rajta a hazaszeretet Vesztatüzét. Önök kezeibe adta Isten a lelkesítés fákláját és a legnagyobb örömeik kincstárát, a melyből a becsületesen teljesített férfiúi, családí és hazafiúi kötelességnek jutalmat osztogatnak.

Isten áldása kísérelje önöket e nemes hivatásuk utjain, engedjék remélnem, hogy egy kis helyet fentartanak emlékezetükben a szegény öreg ember nevének számára, a kit ez ünnepies alkalomhoz csatlakozásukkal boldoggá tettek...“

dig hivatásának teljes magaslatán áll, és az iskola-ügy fejlesztése és emelésére nézve mindent megtesz!

Elkövet mindent az iskolába való tankötelesek beirattatása végett és pedig oly eredménnyel, miként azt a tanfelügyelő ur maga is dicséretesen kiemelte, hogy az előző időkkel szemben, ma közel 300 növendékkel több jár az iskolába.

Gondoskodik az iskolaszék iskolai tanszerekről, és pedig oly eredménnyel, hogy a polgári iskolák részére a lefolyt tanévben több száz forint értékét képviselő, értékesbnél értékesebb tanszereket szerzett be; hasonlóan pótolta az elemi iskolákban is mindazon hiányok, melyek e téren észleltek.

Gondoskodásának egyik kiváló tárgyát képezi iskolaszékünknek, hogy a felügyelete alatt működő tanítók kötelességöknek pontosan és lelkiismeretesen eleget tegyenek.

És felügyeleti jogát a legnagyobb elismeréssel kell kiemelni; nem nyersen, hanem a tanító állásához illő kimélettel és tapintattal gyakorolja. Melynek jó hatása közvetlenül magában a tanítás ügyében észlelhető; mert látja a tanító, hogy most már feltett hatósága is megbecsüli és kellő tisztelettel gyakorolja felügyeleti jogát.

Nem kevésbé szerencsés kézzel működik iskolaszékünk az államsegély kimunkálásának ügyében is, meri az őt mindenben támogató országgyűlési képviselő ur segítségével, mindjárt az első évben több, mint 800 forinttal emelkedett a segély azon összeghez képest, mint a melyet a volt iskolaszék ideje alatt kaptak iskoláink. Mely mellett azon örvendetes helyzetbe jutottak iskoláink, hogy fizetéseiket pontosan és késedelem nélkül kapják.

Iskolaszékünk dicséretes és ügybuzgó eljárásának meg is van a maga eredménye, mert manapság a tanító megbecsültek és ezt azzal fizeti meg, hogy tanítványait kétszeres buzgalommal tanítja.

Bebizonyult ez az éves zárvizsgálatokon és az iskolaszék elnökének jelenlétében megtartott emelkedett hangulatu zárünnepélyen.

Nagy bajjal kell azonban derék iskolaszékünknek küzdeni, mert ha iskolák építését, vagy iskola bővítését proponálja, vagy egyes tanszereket vásárol, némely jóakaratu községi atyák a legnagyobb kárörömmel hirdetik azonnal, hogy az iskolaszék pazarolja a város pénzét, s hogy elűlteti a várost.

Mi azonban, kik kezdettől fogva elfogulatlan szemekkel kísértük a mai intelligens iskolaszéket, elmondhatjuk, hogy annál hivatottabb iskolaszéke városunknak soha nem volt; csak arra kérjük: ne törődjék jövőben sem semmi-féle roszakaratu ellenségeskedő községi atyák fondorkodásával, hanem folytassa jövőben is oly nemes buzgósággal hivatását, mint eddig tette és a tanügy előhaladásán kívül Isten áldásával jutalmazza önzetlen működését!

Tanügybarát.

Helyi és megyei hírek.

— **A kisdudóvoda**, az épületeken eszközözendő átalakítások és javítások miatt, f. hó 16-ától 22-éig zárva lesz, mit e helyen is tudomására hozunk a szülőknek.

— **Az izr. hitközség**, mint már mult számunkban jeleztük, f. hó 14-en tartotta meg nagygyűlését, melynek célja a képviselőtestület papválasztásának helybenhagyása vagy megsemmisítése volt. A gyűlés rendkívüli érdeklődés mellett folyt le: 189 szavazati joggal bíró közül 155 adta be szavazatát, mely közül 62 a képviselőtestület választása mellett, 93 pedig ellene szavazott. Ez a pályázat tehát meddő marad.

— **Derűre boru és viszont.** Jó vásárt csapott Barát Ferenc uram a sertéseivel Kőbányán s ennek következtében a mult csütörtökön tömött erszénnyel, jókedvvel igyekezett haza. Csongrád felé jött s Felegyházán valami dolga lévén, kiszállott, hol is el nem mulasztotta, hogy a tavalyi szüret minőségét meg ne bírálja. Délelőtt fél 12 óra volt, mire a kritikával elkészült; de ő neki már 1 órát jeleztek a mutatók. Minthogy a vonat ekkor indul Csongrád felé, nagyon sietősen s talan kissé udvariatlanul kezdte a vasuti pénztárost a jegy kiadása miatt sürgetni, mert ez, rövid processzust csinálva, egy rendőrnek adta át, hogy kísérje be. Barát Ferenc uram egész békétüréssel haladt a rendőr mellett, kit önkénytelenül nyert társul, a vasuti fasorban a város felé, midőn hirtelen egy ismerőseivel, Vermes vendéglőssel találkozott, kinek jótállására, hogy ő tisztas, becsü-

letes ember, a rendőr szabadon eresztette. Kévéssel ezután a fasorban véres fővel, erszény nélkül, a földön heverve találtak meg. A rögtön beidézett Vermes nem tudott felvilágosítást nyújtani a dolog felől, csak a kereskedelmi bank Losovi nevű szolgájának feljelentésére derült némi fény a rejtélyes esetre. Ez ugyanis Barát mellett egy sánta ciganyasszonyt látott, kinél rögtön házkutatást tartottak, még pedig meglepő eredménnyel; mert a kemencében megtalálták Barátnak 2325 frtot tartalmazó tarcaját. Az esetet fedő homályt a járásbírósg lesz hivatva teljesen felderíteni: Barát Ferenc uram pedig máskor, ha ilyen summa nyomja az oldalát, valószínűleg másnak fogja átengedni a — kritizálást.

— **Vizbefutak.** Mint minden évben, úgy ez idén is megköveteli a víz a maga áldozatait. A rekkenő hőségtől eltikkadt ember és állat a hűs habokban keres legalább percekig tartó üdülést, mit gyakran vagy saját vigyázatlanságuk folytán, vagy véletlen szerencsétlenség következtében életükkel fizetnek meg. Nem tartjuk tehát feleslegesnek figyelmeztetni a szülőket, hogy gyermekeiket lehetőleg óvják a szabadban való fürdestől, mert gyakran, ha uszni tudnak is, ki vannak tevé ily szerencsétlen esetségeknél; a felnőtteket pedig arra, hogy a víznek nincs gerendája. — Az első szerencsétlenül járt Tóth D. cipész Szalai Balint nevű tanonca, ki f. hó 14-en gazdája tudta és beleegyezése nélkül, 6 órakor este felé kiment a Tiszára fürdeni, honnan 8 órakor mar csak a ruháit hoztak haza kétségbeesett anyjának. A fiu jól tudott ugyan uszni; de midőn egy lapról leugrott, a víz árja alá sodorta, honnét nem is került többé élve elő. — A másik eset f. hó 13-an történt Tüzkövesnél, hol egy Virágos Balint nevű 40 éves munkásember szinten fürdes közben, a Körösbe fult. Felesége, kinek fejtűt ferjenek hosszas távolléte, utána nézve, ruháit találta a vízparton, melyek mellett sirdogalva, virrasztotta at az éjszakát. Ferjenek holttestét csak másnap fogták ki.

— **Villámcsapás.** Megdöbbentő szerencsétlenség történt f. hó 15-en ejjel Kristó Nagy Janos fabian-sebészi tanyáján. A hirtelen kitört vihar közben ugyanis, éjjel után 3 óra körül, rettentő csattanás ébresztette fel a tanyabelieket, kik hirtelen kifutva a szabadba, Besze Lajos felegyházi illetőségű kanászgyereket élettelenül találtak egy vontató töveben. Ott feküdt mellette két diszno és egy csikó is élettelenül. A villám ezenkívül két ökröt és két lovat, melyek a szerencsétlenség színhelyéhez közel feküdtek, szintén megbénított.

— **Milyen az új egyforintos?** Az új egy forintos bankjegyek kibocsátását a f. évi július hó 13-an kezdték meg. Az 1888. évi július hó 1-jéről keletkezett 1 frtos államjegyek 105 milliméter magassága és 68 $\frac{1}{2}$ milliméter szélességű réti alakkal bírnak. Mindkét oldalán két színnel vannak nyomtatva, vízjegy nélkül készült és sötét rostokkal ellátott papíron, az egyik oldalon német, a második magyar államjegy szöveggel. Az új államjegy szelvényben van nyomtatva, mint az 5 forintosok. A most forgalomban levő, 1882. évi jan. hó 1-ről keletkezett egy frtos államjegyek 1890. évi június hó 30-ig még valamennyi m. kir. allampénztárnál fizeteskép elfogadandók. 1890. évi július hó 1-étől 1892. évi június hó 30-ig fizeteskép már csak a m. kir. központi allampénztár által Budapesten fogadhatók el, — kicserélés végett pedig — határidőn belül — elfogadandók a m. kir. központi allampénztárnál, a Zagrábban levő allampénztárnál s a külön hirdetmény utján később megjelölendő kir. adóhivataloknál 1892. évi július hó 1-től kezdve 1893. évi december hó utolsó napjáig már csak a cs. és kir. közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő folyamodás alapján cserélik ki azokat. 1893. december hó 31-ike után pedig egyáltalán nem lehet ezeket a pénzjegyeket sem beváltani, sem kicserélni.

Rosz bor.

— Hivatalos pletyka. —

Szegény Kass szinte megöszült az utóbbi időkben, annyi zaklatást kellett elszennvednie a bora miatt:

— Ejnye be gyalázatos ital!

— Ihatatlan!

— Botrány ilyen italt adni vendég elé! stb.

Alig várták már az „urak”, kik vendégei szoktak lenni, a főispáni hivatalos ebéd napját, melyen majd méltóságos itallal kárpótolhatják magukat a sok t. c.-ét sem érdemlő elfogyasztott vinkóért.

A főispán, kinek tudvalevőleg nincs még itt háztartása, a lakomához szükséges bort Soos Albert kereskedőnél rendelte meg, s ez — úgy látszik — jobban ki tudta elégíteni az urak gasztusát; mert elragadtatással magasztalták a dicső nedűt és becsülettel megféleltek dicsőitőjüknek; végül pedig azt is megkerdezték méltóságos házigazdájuktól, hogy honnét szerezte be?

Felvilágosítást nyervén, mindjárt a hivatalos ebéd után beállítottak néhányan az izlésüket megnyert ital szállítóhoz, s mindnyájan rendeltek nála többet-kevesebbet.

Az egyik ur kíváncsi természetű lévén, meg nem állhatta, hogy ne kérdezze:

— Ugyan Soos ur, honnét hozatta ezt a kitünő italt?

— Nem hozattam én ezt, kérem, sehonnét sem, hanem mivel éppen nem volt készletben semmiféle borom, úgy vettem a szomszédomtól — Kasstól, — volt az igazlelkű válasz.

Hírek a szomszédból.

— **Őszi hadgyakorlatok.** A szegedi 46. gyalogezred tartalékosai részére a napokban küldettek szét a behívók, mely 20 napi katonásdira invitálja meg az öreg bakákat. A gyakorlatok aug. 24-én veszik kezdetüket.

Különbélek.

— **Női bajuszkák borotválása.** A nők tudvalevőleg nem idegenkednek az idegen bajuszkától, legyenek azok bármily nagyok: az azonban nagyon bosszantja őket, ha a saját ajkuk fölött verődik egy kis „ferfiás disz”. A férfiak mindent elkövetnek, hogy legyen mit pödörgetniük, nem csoda ha a nők meg mindent elkövetnek, hogy bajusztalanok maradjanak. Egy newyorki orvos rájött, hogy villamoság által úgy lehet borotválni a borból a szőrt, hogy többé ki sem nő. A hölgyek a leleményes orvoshoz most mindenfelől özönlenek. Tíz segéddel dolgozik s a hálas hölgyek fenyesen honorálják.

Irodalom.

— „Fain!” Zsidó tréfák. Sojtákezőleg elmondja Seiffensteiner Salamon. (Budapest, Singer és Volfer kiadása). A Dobutcanak tünődéseiről híres bölcselője önálló kötettel lépett a könyvpiacra. Országos hírű sógora, a király-uteai Spicig Leik liquidálva: a régi jeles firma teljes hitelevel s elalapjával maga lépett ki a piacra Seiffensteiner Salamon.

Seiffensteiner Salamon szerenységéből krajzlerosnak nevezi magát, holott talpra esett ötletekben, emlékedős társadalmi kérdéseket fejtegető és mindig találó szentenciákban nem is nagykereskedő, hanem valóságos gyáros. A magyar közönségnek kedvelt udvari szállítója.

Két évtizeden át szállított jeles cikkei országszerte ismeretessé és népszerűvé tettek nevét. Ő volt az, ki a tabla-bíró, juratos, cigany- stb. adomák mellett a valódi zsidó adomákat meghonosította és megkedvelte. Kiejtesbeli furcsaságát, mely nem a h betűt akasztja oda minden mássalhangzó melle, hanem a magánhangzókat teveszti össze, mint valóban igazit, elfogadta s megértette mindenki. Az adomák mellett Seiffensteiner-nek számos tünődése és okoskodása foglalt helyet. Jelen könyv első kötete egy egész cyclusnak, melyet Csicseri Bors állít egybe. Ez a név is elég biztosíték arra hogy a mit a nagy közönség elé visz, annak van ize, sava-borsa. A pompás kitalítású könyvnek, melyet Homicskó Athanáz sikerült rajzai ekesítenek ara egy „köser” forint. Mutatolj Seiffensteiner Salamon saját előszavát közöljük: „Kedves küzönség! O fain adomák es oz elmes aforizmok oljan mint o picola: egy dorobig peng, forog o küzönség küzt, mig ecer csak elkoppja mogat. Ijenkar o pendzverü üsze szed üket, oz ü szellemi kohojaban o salakult megtsizitlja, átalvasztja es kiveri üket, hojd rogyogjak mint az ojonat o j o sógoromtul, o Spitzig leig ismeretes hozofi es esoladapátul o Király-otcaba, átvettem commissionba regibb keletü piculaviculákat es oz enyimekkel kibüvitette es egészen friss tréfakkal megöjítva, szórom ki üket o piacra, es meg vodjok rula jüztüde, hojd o régi értékben es az o j fenyben b o keletjük lesz nekik.”

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Siciliani regény. —

23. közl.

VII.

Palmieri kapitány.

Alig fejezte be Campo-Forte marquis jóslatát, midőn Giovanni, ki atyjával a laktanya udvarába lépett, vagy husz embert pillantott meg, kik szigorú őrizet alatt, kettesével egymáshoz láncolva vonultak el előtte.

Ezen, félig mezitelen szerencsétlenek végkép kimerülten az éhség s a fáradsalmak által, alig bírtak megállani lábaikon. Többeknek fején véres sebek mutatkoztak, míg mások karjaikat felkötve hordozák vagy fogolytársukra támaszkodának a végből, hogy utjokat folytathassák.

Giovanni nem tekinthetett reájuk, a kinzó fájdalom érzete nélkül.

Campo Forte marquis mosolygó ajkakkal nézte őket, s midőn szemeit fiára veté, vidám vadászdaft dudolt fogai között.

Míg az ifju siciliani, szomorú gondolatok által elfoglalva, szemeivel kíséré ezen emberi láncot, melyről nem vehette le szemeit, addig az aggastyán egy őrtálló katonát bizott meg avval, hogy bejelentse Palmieri kapitánynak, miszerint Pietro de Campo-Forte marquis szeretne néhány percet elrabolni becses idejéből.

A kapitány, ki Diodato számos barátainak egyike volt, sietett a maquis elé.

Szikár, magas ifju ember volt, kinek nőies arcvonásai, még csak huszonkét éves kora dacára, korai kihágások nyomát hordák magukon.

A marquis előtt mélyen meghajtá magát, s a legkészségesebben ajánlá fel szolgálatait.

4. oldal.

— Annál is inkább fogadom el azokat, Palmieri kapitány, — felelé Campo-Forte, — mivel jövetelem célja egyedül az, hogy személyesen ajánlhassam kegyeibe új katonáját.

S Giovanni kezénél fogván, Palmieri elé vezeté.

— Ah! ah! egyik szolgájának fia, fogadni mernek! — mondá a tiszt lenézően tekintve az ifju siliáira.

Ezen meggyalázás érzete alatt Giovanni büszkén emelé fel fejét.

— Nem, kapitány, — felelé kénytetve a marquis, ezen ifju fivére Diodatonak, az ön barátjának.

Palmieri elvörösödött, és ajkába harapott; de szemtelenségét minden áron helyre akarván hozni, így szólott:

— Bocssáson meg, marquis ur, de én nem tudtam, hogy kedves Diodato barátomnak még fivére is van. Azonkívül Diodato oly finom, oly tisztán nemesi vonásokkal bir, hogy lehetetlen volt ez erős és testes fiatal ember s ő közte a legkisebb rokonsági viszony létezését is gyanitanom.

— Igaz, hogy semminémű áldozattól sem ijedünk vissza, hogy Diodatoból tökéletes nemeset neveljünk, — felelé az agg marquis, ki hizelegve érzé magát nemesi büszkeségében.

— Talán az is egyik oka ezen különbségnek, kapitány ur, — szólott közbe Giovanni, — hogy míg Diodato ereiben tisztán patriciusi vér folyik, én törvénytelen születésű vagyok.

Campo-Forte összevoná sűrű szemöldökét, kezei idegesen rángatóztak, s fenyegető kifejezéssel közleledett fia felé.

Palmieri, ki valamely kellemetlen jelenettől tartott, gyorsan közbeveté magát s Giovannihoz fordulva így szólott:

— Azt mondják, hogy nem a csuha teszi a barátot, — mondá vidáman. — Én mégis fogadni merek, hogy ha felcserélendette mezei öltözékét katonai egyenruhájával, egészen más kinézése lesz arcának. És odaintván egy arra menő káplárt, így szólott:

— Vezesd fel ez új katonát s öltöztessd fel tetőtől-talpig századunk egyenruhájába.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Mostoha testvére.

Egy fiatal ember, a ki nagyon féltékeny volt a Nancijára, meglátta ezt egyszer, hogy egy katonával beszélget. Amint azonban hozzájuk ért, a katoná elsieltett.

— Ki volt az a baka? — kérdezte villogó szemekkel.
— Ikertestvérem, — felelé pirulva a leány.
— Hiszen nem hasonlít hozzád!
— Az onnan van, lelkem, mert mostoha ikertestvérem.

Engem vagy őt?

A nagyságos ur kiküldt a dolgozószobából:

— Kérlek egy szóra, kedvesem.

— Engem vagy a nagyságos asszonyt tetszik hívni? — kérdi a szobaleány?

Vasuti menetrend.

(Puszt-Tenyő — Kun-Szent-Márton — Szentes között.)

Ervényes 1889. június 1-től.

Szentes — Szolnok.

Szentes indul	5 ó. 36 p. éjjel, 12 ó. 03 p. d. u.
Töke érkezik	6 ó. 13 p. éjjel, 12 ó. 40 p. d. u.
Kszt.-Márton	6 ó. 58 p. d. e. 1 ó. 20 p. d. u.
P.-Homok	7 ó. 37 p. d. e. 1 ó. 52 p. d. u.
T.-Földvár	8 ó. 05 p. d. e. 2 ó. 17 p. d. u.
Martfű	8 ó. 23 p. d. e. 2 ó. 37 p. d. u.
Kengyel	9 ó. 04 p. d. e. 3 ó. 12 p. d. u.
P.-Tenyő	9 ó. 31 p. d. e. 3 ó. 31 p. d. u.
Szajol	9 ó. 52 p. d. e. 3 ó. 51 p. d. u.
Szolnok	10 ó. 30 p. d. e. 4 ó. 55 p. d. u.
Budapestre érkezik	1 ó. 55 p. d. u. 8 ó. 15 p. éjjel.

Szolnok — Szentes.

B.-pestről indul	9 ó. 30 p. éjjel, 8 ó. 20 p. d. e.
Szolnok	3 ó. 26 p. éjjel, 11 ó. 50 p. d. e.
Szajol érkezik	3 ó. 55 p. éjjel, 12 ó. 22 p. d. u.
P.-Tenyő	4 ó. 31 p. éjjel, 12 ó. 44 p. d. u.
Kengyel	4 ó. 59 p. éjjel, 1 ó. 12 p. d. u.
Martfű érkezik	5 ó. 30 p. éjjel, 1 ó. 40 p. d. u.
T.-Földvár	6 ó. 02 p. d. e. 2 ó. 12 p. d. u.
Homok	6 ó. 15 p. d. e. 2 ó. 24 p. d. u.
Kszt.-Márton	7 ó. 30 p. d. e. 3 ó. 06 p. d. u.
Töke	8 ó. — p. d. e. 3 ó. 36 p. d. u.
Szentes	9 ó. 34 p. d. e. 4 ó. 11 p. d. u.

A csongrád — félegyházi h. é. vasut menetrendje.

Ervényes 1888. szept. 16-ától.

Szeged — Csongrád.

Szegedről indul	11 óra 9 perc de., 2 óra 18 perc du.
Félegyházáról	12 óra 15 perc és 5 óra 40 perc du.
K.-K.-Szállásról	12 óra 48 perc du., 6 óra 12 p. este.
Csongrádra érkezik	1 óra 11 perc du., 7 óra 03 p. este.

Csongrád — Szeged.

Csongrádról indul	9 óra délelőtt, 2 óra 15 perc du.
Kiskun-Szállásról	9 óra 52 perc de.; 3 óra 1 perc du.
Félegyházáról	10 óra 29 perc de., 3 óra 36 perc du.
Szegedre érkezik	1 óra 05 perc és 4 óra 59 perc du.

Félegyházáról Budapest felé indul:

Gyorsvonat 11 óra 50 perc de. Személyvonat 4 óra 18 perc du.

Omnibuszvonat 7 óra 18 perc délelőtt.

Gőzhajózási menetrend.

A felső Tiszán Szeged és Szolnok között.

(Ervényes 1889. mártius 26-tól további intézkedésig.)

Főfelé.

Szegedről Szolnokra: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.
Szentesről Szolnokra: vasárnap és szerdán délelőtt 10 óra előtt nem.

Lefelé.

Szolnokról Szegedre: kedden és pénteken reggel 5 órakor.
Szentesről Szegedre: kedden és pénteken délelőtt 10 óra előtt nem.

A csongrádi ügynökség felhagyatván, oda csak bérmentesített szállítmányok vétetnek fel, s az állomás. úgy, mint eddig, a hajók által érintetni fog.

Szerkesztői üzenetek.

Don Quisotte Helyben. Jövő számunkban adjuk.
Dr. K. K. Csongrád. Önnek is a fentiek szólnak.

Nyilt-tér.

(E rovatban közlöttekért nem felelő a szerk.)

A mint biztos forrásból értesültem, Bánfalvi Lajos, a „Szentes és Videke” társzerkesztője, többek jelenlétében azzal gyanúsított, hogy a „Szentesi Lap” 68-ik számában megjelent „Sue vigg” műnkét kísértette” című tárcaközleményem plagium. Ennek folytán felszólítottam őt, hogy ha tudja, bizonyítsa be gyanúsításának alapos voltát. Mivel pedig ezt tennie lehetetlen s mivel alapos okom van hinni, hogy ezt velem szemben más alkalommal is tanúsított rosszakaratának következtében tette: figyelmeztetem őt, hogy jövőre tartózkodjék személyemet illető mindennemű gyanúsítástól.
Szentesen, 1889. július 14-én.

Volfinger Miksa.

Hirdetés.

A szentesi zsidó hitközség adózó tagjai értesítetnek, miszerint hátralékos adó, adakozási és egyéb hitközségi tartozásait 1889. évi július hó 18 án délutáni 5 óráig fizessék meg; mert ellenesetben a kitett záros határidő után összeállítandó választói névjegyzékbe fel nem vétetnek.

Szentes, 1889. év július 15-én.

Dr. Polacsek Albert,
hitközségi elnök.

Bor eladás.

van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy nálam saját termésű s tisztán kezelt jó kerti borok — kicsinyben és nagyban kaphatók.

Apatóczky János,
Kunszentmárton.

SIMA FERENC KÖNYVNYOMDÁJA

SZENTESEN.

Elvállal minden, a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és táncrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok;

ARJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK,

táblás kimutatások, takarékpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hírlapok, művek, diszes kivitelű szalag-aranyozások,

IPAR ÉS KERESKEDELMI KÖRLEVELEK,

ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnyomással, falragaszok stb. stb. minden szín és nagyságban

gyors, pontos, izléses és jutányos áron.

Ugyanitt a

„SZENTESILAP”

című vegyes tartalmu közlönyre, mely immár a tizenkilencedik évi folyamába lépett, — előfizetések elfogadtatnak, hirdetések felvétetnek.